

ప్రతి తోడ్యాటు, ప్రజల సహకారంతో వ్యవసాయానికి ప్రాగ్ ఎదారి వాతావరణం వ్యవసాయానికి అనుకూలంగా ఉండదు. దీనికి తోడు సాగు నీటి కొరత. 20 శాతం భూమాగం మాత్రమే సాగుకు అనుకూలం. కానీ వ్యవసాయంలో సాగు విధానంలో ప్రపంచానికి ఇజ్జాయిల్ దేశం ఆదర్శంగా నిలుస్తుంది. ఇజ్జాయిల్లో ఆధునిక వ్యవసాయం అభివృద్ధి 19వ శతాబ్దం చివరిలోముదటైంది. 1948లో స్టోతంత్రం వచ్చినప్పటి నుంచి సాగులో ఉన్న మొత్తం పీస్ట్రం 4.8 లక్షల ఎకరాల నుండి 10.70లక్షల ఎకరాలకుపెరిగి వ్యవసాయ ఉత్పత్తి పదవోరు రెట్లుపెరిగింది. వ్యవసాయం ముఖ్యంగా రెండు పద్ధతుల్లో సాగుతుంది. మొదటిది సామూహిక వ్యవసాయ పద్ధతి. ఊరు లేదాప్రాంతం అంతా కిలీసి తలు ఇక వనిచేస్తూ సామూహికాగా పంట ఉత్పత్తి చేస్తారు. రెండవది మోన్ పద్ధతి. కుటుంబం తన సొంత భూమిలో పంట సాగు చేయడం. ఇజ్జాయిల్ మొత్తం వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు, పండ్లు, కూరగాయలు 50 శాతం. 2014లో పండ్లు, కూరగాయలు, ఉత్పత్తులు విలువ 3 బిలియన్ డాలర్లు. మొత్తం వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల విలువ 8 బిలియన్ డాలర్లు. ఇజ్జాయిల్లో డ్రెఫ్ మైక్రోఇగేసన్ పరిపూర్ణాలు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా వాడుతున్నారు. డ్రెఫ్ ఇరిగేసన్లో సొంతంగా రుప్పరథుకొని కిటకితీసీ ప్రవహం ఉండేబట్టు అభివృద్ధి చేశారు. సిఫిసి 50 శాతం పరకు తగ్గించడం, జీవ సంబంధ మైన తెగులు నియంత్రణకోసం ప్రయోజనసరక మైన కీటాలు, పురుగుల పెంపకం వంటి చర్యలద్వారా ఉత్పత్తి పెరిగింది. దీనిలిచేసన్ ప్లాంట్ విస్తృతంగా ఉపయోగించుకుంటోంది. వ్యవసాయం కోసం పుద్ది చేసిన మరుకినీటిని పునర్నిస్తియాగం చేస్తుంది. లీకేజ్సు కనిపెట్టి, నీటి వేసేస్టే తగ్గింపడానికి ముందుప్రాచుర్యిక వ్యవస్థలు, కంప్యూటర్లకిరించిన బిందునేడ్యం, ప్లాంట్ స్ప్యాంకర్లు మొదలైనవి వాడుతుంది.

సలే కోతి.. ఆపై కల్ప తా
గింది.. ఇక చెప్పేదేమంది!
రాని రఘుకు హద్దెం ఉంటుంది!
బీహర్లో ఉన్న హరిస్తితి ఇష్టవుడు
అదే.. అసలే బీహర్, ఆపై ఎన్ని
కలు అనుకోవలసినదే.ముఖ్యమంత్రి
నితీక్ కుమార్ నుంచి, ఆ సిటులో
కూర్చోవాలనుకుంటున్న తేసిస్తి యాదవ్, చిరాగ్
పాశాన్ వరకు అంతా ఒక రేంజిలో రెచ్చిపోతు
న్నట్టే కనిపిస్తుంది. ఒకరిష్ట ఒకరు అరోపణలు
దాటి పార్టీ వర్గాలు ఒకరిష్ట ఒకరు దాడులు
జరుపుకోవడం వరకు వెళ్లంది. కాలు కడవలేక
పొయినా మెడవు చురుగ్గానే ఉన్న మాటి సిఎం,
అవినిఱి కేసుల ఊచిలో కూరుపోయిన లాలూ
యాదవ్ కూడా తాను తక్కువ తిన్నదేమిలేదని
మరోసారి ప్రతాపం చూపురామనుకుంటున్నారు.
ఎన్నికల పండుగ ఇక మూడు నెలల్లోకి రావ
డంతో అంతా బాగానే ముస్తాబువుతున్నారు.
అయితే అక్కడే ఎన్నికల కమిషన్ కూడా బరి
లోకి దిగి తన కొరడా రుషిపించడంతో అంతా
ఒకసారి ఉలిక్కిపడ్డారు. ఔని చేతిలో ఉన్న ఆ
కొరడా సర్ (స్పుష్ట ఇంచెస్సివ్ రిపిజన్).
ఇష్టవుడు అన్ని పార్టీల నేతులు గోలు పెడుతూ
సర్ చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. కాంగ్రెస్ అగ్నేత
రాహుల్ గారంది నుంచి ఆప్టేడ్ ఫోటో నాయకడి
దాకా అందరూ సర్సిన దుమ్మత్తి పోస్టుంటే
బిజిపి, ఎన్నిదేలోని మిత్ర పక్షాలు మాత్రం జిని
చర్యకు హరితి పడుతున్నాయి. బీహర్ ఉట్రల్లో
స్టేటుకులను డామినేషన్ చేస్తూ నేపాలిలు, లోహిం
గ్రాలు, మయ్యార్, బంగా జాతీయులు ఉన్నా
రనీ, వారి ఓట్ల కారణంగా ఫలితాలు తారూమార
య్యే ప్రమాదు ఉన్నదని కొన్ని పార్టీలు శంక
లేవెనెట్టడంతో ఔని రంగిలోకి దిగింది. వెంటనే
సర్ను ప్రకటించి అటువంటి అనర్స్టిట్యు రాప్రో
లో 35.65లక్ష దాకా ఉన్నట్టుతెల్పింది.రాప్రో
లో నమోదున మొత్తం ఓటర్లు 7.90 కోట్లు ఉం
డగా, వారిలో 5.76లక్ష మండి పేర్లు పలు
బోట్లు ఉన్నాయట. ఉట్ర జాతీయాల్లో ఇది సాధ
రణంగా కనసినే అసాధారణ అంశమే అయినా,
మరీ అన్ని లక్షల్లో ఉండడం ఆశ్చర్యకరమే.ఇంకా
ఉట్రగా చెలామణి అవతున్నమృతులు'12.55
లక్షల దాకా ఉన్నార్థం.ఇది మరింతంత్యక్కరకం.
అంటే అన్ని ఉట్లను కొన్ని పార్టీలు యథచ్ఛగా
తను తొమ్మి కోగు ఉన్నాగినిచ్చింది.

సాగులో వెనుకబడిన సాంకేతికత

ಸಿಹೆಚ್ ವಿ ವಿ ರಘುಬಾಬು

ద శంలోని వ్యవసాయ రంగంలో అధునిక సాంకేతిక ద పరిజ్ఞానం అంతంత మార్తంగానే అమలవుతోంది. అగాహన లేకపోవడం, ప్రభుత్వాలు విస్తృతంగా దైతులకు కెయ చేసేలా ప్రవారం చేయకపోవడం వంటి కారణాలతో రైతులు ఇంగా సాంకేతిక వైపు మళ్ళడం లేదు. ఇందియాల ఎప్పుడు మంది వ్యవసాయ రంగాన్ని నమ్ముకొని జీవం స్తున్నారు. భారత ఆర్థికవ్యవస్తు వ్యవసాయం కేంద్ర బింబి వ్యాపారా ఉంది. దైతు సేవ్యంచేస్తారు. ప్రభుత్వం అతనికివిదు ధరల విషయంలో చట్టపరమైన సహకారం అందిస్తుంది. క్రించెటు వ్యాపారులు పంటకు విలువను జోడిస్తారు. రానీ వినియోగదారుడి దగ్గరకు చేర్చే పొత్తును మార్కెట్ పోవి స్తుంది. అయితే, ఈ వ్యవస్తలోని కొండిరి అసమర్థత కారణంగా దేశంలో అదనపు ఉత్పత్తి ముఖ్యంగా పరి, గోదువ విషయంలో ఎక్కువగా జిరిగింది. 1950లో సుమారు 5 కి టన్నులుగా ఉన్న ఈ అదనపు ఉత్పత్తి, నేడు 50కోట్ల టులకు చేరుకుంది. కానీ, ఇప్పటికే దేశంలోని పంటల దిగుబెరేటు మాత్రం తక్కువగానే ఉంది. ప్రపంచ సరాసరి దిగుబెరేటి పోల్చినప్పుడు ఈ లోపం స్వస్థంగా కనిపిస్తుంది. అమెరికా తర్వాత అత్యధిక శాతం వ్యవసాయ భూమి ఉన్న దేశ భారత్. దిగుబెరేటి మాత్రం ఆ దేశం కన్నా నాలుగు రెట్లుల వెనకబడి ఉంది. భారతీతే పోల్చినప్పుడు చైనాలో సేవ్యాజ్ఞ భూమి తక్కువ, కానీ దిగుబెరి ఎక్కువ. భారతదేశపు సగటు వ్యవసాయ భూకమతం వినియోగం 1.08 హెక్టార్లు కాగా కైనాలో అది 0.67 హెక్టార్లుగా ఉంది. కానీ ఆ దేశ వ్యవసాయాత్మకీ భారత కన్నా మూడింటలు ఎక్కువ. వ్యవసాయం పేవిధ్యంతపేటటు పరిశోధన, అభివృద్ధి మీద వారు ఎత్త దృష్టి పెడతారు. భారతీయ జానాభాలో ఎక్కువ మందికి విస్తారం అనేది జీవనోపాధికి ప్రధాన వసరు అయినప్పటికే ఇప్పటికే సాంకేతిక పరంగా ఇంకా వెనుకబడి ఉంది. మాత్రకు ప్రధాన మంత్రి డాన్డాన్స్ శ్రీ కియోజన పథకర జాటులోకి తెస్తారింది. వ్యవసాయ ఉత్పత్తికంతను పెంచడం, భారతదేశం అంతటా స్థిరమైన వ్యవసాయ పద్ధతులను ప్రోత్సహించే లక్ష్మింతో దీనిన్ని అమలు చేయాలని కేంద్ర

మంత్రివర్గం తీర్మానించింది. ఈ పథకం 11 వేరేగుమంత్రీవ్ శాఖల నుండి ఇప్పటికే ఉన్న 36 పథకాలను విశీసం చేసుంది. ఇది 2025-26 నుండి ప్రారంభమయ్యే అరు సంవత్సరాల పాటు సంవత్సరానికి రూ.24,000 కోట్ల ఆర్థిక వ్యయాన్ని కలిగి ఉంటుంది. దేవ్యావ్యాప్తంగా 1.7 కోట్ల మంది భైతులకు ప్రయోజనం చేయాల్చడం దీని లక్ష్యం. 112 పెనక బిడిన జీల్లాలను వ్యవసాయ ఉత్పత్తులను పెంచడం వంటి

ಜ್ಯಾಗ್ರತ್ತಾ ವಿಶ್ವೀಂಧವದಾನಿಕಿ ಪ್ರಸ್ತುತತಂ ಪೆರಿಗಿನ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಪರಿಜ್ಞಾನಂ ವಾರಿಕಿ ಸಹಾಯಪಡುತ್ತಂದಿ. ಅಲಾಗೆ ಈ ಟೆಕ್ನಾ ಸರ್ವರಾ ಡಿಮಾಂಡ್ ಮಧ್ಯ ಮಂಬಿ ಸಮತಲ್ಯತನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದು. ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಎನ್‌ಬೆಲ್ಟ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಟೂಲ್ಸ್ ಅನೇದಿ ಚಿನ್ನ ಪೊಲಾಲ್‌ಕು ಒಳ ವರಂಗ ಮಾರಿದಿ. ಅಳಿವ್ಯಾಧಿ ಚೆಂದಿನ ಲೋ ಉಪಯೋಗಿಂಬೇ ಪೆದ್ದ ಯಂತ್ರಾಲು ಮನ ಚಿನ್ನ ಪೊಲಾಲ್ ಉಪಯೋಗಿಂಬಾಡಿನಿಕಿ ಸರಿಪೋವಿ. ಚಿನ್ನ ಪೊಲಾಲ್‌ಕು ಅನುಷ್ಠಾನಿಕ ತ್ರಿಕರ್ತಳಿನು ಉಪಯೋಗಿಂಬಂದ ಮುಖ್ಯಮಣಿನ ಭಾಗ. ಈ ತತ್ವವು ಸಮಯಂಲೋ ಎಕ್ಕುವ ಪನಿನಿ ಚೇಯಾಡಿನಿಕಿ ಕೂಡಾ ಪ್ರೇರಿಸಿ ಸಾಯಿ. ದೇಶಂಲೋ ಕೊತ್ತ ಟೆಕ್ನಾಲಜೀಯ ವ್ಯವಸಾಯ ರಂಗಂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚೆಂದ ಡಾನಿಕಿ, ಮಂಬಿ ದಿಗುಳಬಡಿನಿ ಸಾಧಿಂ ಡಾನಿಕಿ ಆ ಪಂಟಕು ತಗ್ಗಣ್ಣಲಾಖ್ಯಾ ಗುರ್ತಿಂದಂದ ಚಾಲಾ ಅವಸರಂ. ವ್ಯವಸಾಯ ರಂಗಂಲೋ ಮೊಬೈಲ್ ಅಳ್ಳಿಕೆಪನ್ನು ಸ್ಟ್ರೋಫೋನ್‌ನಿಲ್ಲ ತತ್ವವು ಧರಲ್ಲೋ ದೊರು ಕುತುನ್ನ ಕಾರಣಂಗಾ ರೈತುಲು ಡಿಜಿಟಲ್ ಲೈಫ್‌ಪನ್ನು ವರಂಗಾ ಅದಗುಲು ಹೇಯಾಪ್ಲಿಕ್ ನ ಅವಸರಂ ಹಂಡಿ. ಈ ಕೊತ್ತ ಮೊಬೈಲ್ ಅಳ್ಳಿಕೆಪನ್ನು ಸಾಂಕೆತಿಕತ ವ್ಯವಸಾಯ ರಂಗಂಲೋ ಕೂಡಾ ಪ್ರಯೋಜನಾಲ್ ರ್ಯಾನ್‌ನಿನ್ನ ಪೆಂಚೆ ವೀಲಕಲುತ್ತಂದಿ. ಅಲಾಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಉತ್ಪನ್ನವುಲ್ ಕೋಸಂ ಎಲಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಪೋರ್ಟ್ ಅಯಿನ ನೆಡೆನಲ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಪ್ರೈಸ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಟೋ ವ್ಯವಸಾಯಾಯಂಲೋ ಶಿಕಿತ್ಸಕ ಪರಿಜ್ಞಾನಾಖ್ಯಾ ಉಪಯೋಗಿಂಬಂಡು ಪ್ರಭುತ್ವಂ ಪ್ರಧಾನ್‌ ದೃಷ್ಟಿ ಸಾರಿಂಬಿಂದಿ. ರೈತುಲಕು ಪರಯೋಜನಂ ಚೇಕಾರ್‌ ರಾಷ್ಟ್ರೋಲು ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಗತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಲು ಚೇವಟಾಯಿ. ಪಂಜಾಬ್ ತ್ಯಂತ ಪಂಜಾಬ್ ರಿಮೆಲ್ ಸ್ನಿಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ನು ಪ್ರವೇಶ ದಿದಿ. ವೀಹಿತೋ ಪಾಟುಗಾ ಎಫೆಟ್ ಮೆನ್, ಇಷೆಪೋಲ್ ಇಪ್ಪಿವೆಂಟ್ ಮರ್ ಅಳ್ಳಿಕೆಪನ್ನು ಕೂಡಾ ಉನ್ನಾಯಿ. ಇತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಲೋ ಟ್ರೇನ್ಸ್ ಪನಿತ್ತಿರು ವಿಚಯಾನಿಕಿ ಹಸ್ತೇ ಇಡಿ ಪಂಟಲ ರಕಾಲ ದೇಟಾನು ಸೇಕರಿಸುತ್ತಂದಿ. ಇವಿ ಭಾಬಿತಮೈನ ಲೇದಾ ವ್ಯವಸಾಯಂ ಕೋಸಂ ಅವಸರಮೈನ ಭಾಬಿತಮೈನ ಸಮಾಚಾರ

ాన్ని అందిస్తుంది. నశైన సెన్సార్టర్స్ ఉపయోగించడం ద్వారా ట్రోస్ట్ రైతులకు వారు ఎంచుకోవలసిన పంటలు, నేలజీబ్లాత, పొడి ప్రాంతాలు, ఫంగల్ జెయిక్స్ మొదటిన వాటికి సంబంధించిన నిజమైన సమాచారాన్ని అందించవగలవు. అలాగే ఈ ట్రోస్ట్ ను ఉపయోగించి పంట పొలాలపై మందులను పిచికారీ చేయడానికి కూడా ఉపయోగిస్తారు. కానీ వీటిని రైతాంగానికి అందుబాటులో తేవడంలో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు తగినంత శక్షా చూపించడం లేదు. కలుపు తీయదం విత్తనాలను నాటుం పంటి వాటికి చిన్నిచిన్న పనిముట్ల ను అందుబాటు ధరలో లభిస్తున్నాయి. అన్నట్టే ద్వారా కొన్సోలు చేయడానికి రైతులకు అపగాహన కల్పించడంలో అధికారులు ముందుకు రావడం లేదు. వ్యవసాయంలో ఆధారపదే పడే రైతులకు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అపర్స్టర్ ను అందిస్తున్నా ఆ సమాచారం వారికి చేరడంలేదు. వ్యవసాయం యంత్రాలను కొన్సోలు చేయడానికి లోన్ లను సభీ కి ధరలకు అందిస్తున్నాయి. కానీ బ్యాంకులు రైతులకు రుణాలపై యంత్రాలను అందించేందుకు ముందుకు రావడం లేదు. కొత్తగా రైతులకోసం కేంద్రప్రభుత్వం కిసాన్ క్రెడిట్ కార్పులను కూడా అందించడం మొదలు పెట్టింది. కిసాన్ క్రెడిట్ కార్ట్ల ద్వారా రైతులు రాయితీ రేటుకురుణాలుతీసు కోవడానికి వీలు కలిగ్నింది. మనీలింగందర్ల పశులు చేసే అధికిట్లు నుండి రైతులను కాపాడడానికి రూపొందించిన ఈ పథకరం కింద రైతులు రెండు శాతంకంటే తక్కువ వడ్డిరేటుతో రుణాలను పొందవచ్చు. అంతేకాకుండా లభ్యదారులు వారు తీసుకున్న మొత్తాన్ని పంట కోత లేదా మార్కెట్లోయి వ్యవధిష్ట ఆధారపది తిరిగి శెల్చించే అవకాశాన్ని కూడా అనుమతిస్తుంది. కంకార్పుల ద్వారా ప్రతి రైతు నుమారు మూడు లక్షల పరకు రుణమొత్తాన్ని పొందవచ్చు. కానీ ఇక్కడ కూడా రైతులకు బ్యాంకులు అన్యాయమే చేస్తున్నాయి. నిరక్కరాశ్వలైన ఎక్కువ మంది రైతులకు కిసాన్ క్రెడిట్ కార్పులు గూర్చి తెలియని పరిస్థితి ఉంది. రుణాల నిమిత్తం సహకార సంఘాలు, బ్యాంకుల్లో రైతులకు ఖాతాల ఉన్నప్పబోటికి, వారందరకి కిసాన్ క్రెడిట్ కార్పులు ఇప్పడం లేదు. తెలిసిన రైతులు దరఖాస్తు చేసేసుకున్నా వారికి కార్పులు మంజారు చేయకుండా బ్యాంకులు మోకాల ద్వారాన్ని వీటిన్నిటిని అధిగమించి వ్యవసాయ రంగాన్ని అభివృద్ధి చేయాలంటే అందుకు కేంద్ర, రాష్ట్రాలు గట్టి కృషి చేయడం ద్వారానే లక్ష్మీలను అధిగమించే వీలుంటుంది. ●

‘సర్’ కొరడా!

ఎ.వి.వి ప్రసాద్

శాయో తెలియదు. ఆ పేర్ను యధాతథంగా ఉంచాలనీ, కేంద్రం కుటుంబ్లే ఈపరిస్థితి తల్లిత్తిం దనీ విషక్కాలు విషమిస్తున్నాయి. కేంద్రంలోని అధికార బిజెపెకి ఎన్నికల కమిషన్లో తృగ్గా మారిందనీ, మొడి, అమిత్ పొ కనుసర్వల్లో ఇసి పనిచేస్తోందనీ రాహుల్, తేజస్వి యాదవ ఘాటు గానేలో ఆరోపిస్తున్నారు కానీ ఇసి తనపనితాను చేసుకొండి. ఓటర్లందరు తమ ద్రువపత్రాలు సమర్పించవలసిన గడువుముగుస్తుండడంతో పత్రికాప్రకటనల ద్వారా ఇసి వారినిజ్ఞగ్రథ పరుస్తోంది. అయినా నిర్దిష్టంగానే ఉన్నవారు ఇంకా 15లక్షలమంది వరకు ఉన్నారు. ఓటరుజాబీతాల ప్రత్యేక సమగ్ర సవరణ సబబేయిలునా ఎన్నికలు సమిపిస్తున్నాయే మొదలు పెట్టడమేమి ఉని కూడా చాలామంది ప్రశ్నాపున్నారు. కొన్ని విషక్కలు, ప్రజాసంఘాలు ఇసిచేపట్టిన సర్కర్ నుస్టేం కోర్టులో సహాయిశేశాయి కూడా. దానిపై ప్రస్తుతం విచారణ జరుగుతోంది. అటువంటి ప్రాయి అవసరమేనని అభిప్రాయపడుతూనే, ఎన్నికలముందు హడవుగిగా చేపట్టడమేమిటని సుప్రీంకోర్టుకూడా ప్రశ్నించింది. ఓటర్ గుర్తింపు నకు పరిశీలించే పత్రాలలో ఆధార్, రేప్క్, ఓటర్ ఐ కార్టున్స్ చేర్చాలని ఇసికి సుఫీంకోర్టు సూచించింది. అయితే ఆధార్ను ద్రువపత్రంగా పరిగణించడానికి ఇసి కొన్నిఅభ్యంతరాలను వ్యక్తంచేస్తోంది. ఆధార్ కార్టుల్లో కూడా నకీలీలు పెరిగిపోవడమేఅందుకు కారణం. ఒక వ్యక్తికి నాలుగైదు రకాల అడ్సెస్ల తో వేర్పేరు ఆధార్ కార్టులు ఉండడాన్ని కూడా ఇసి కనుగోనడంతో చాలాచోట్లు నిజమైన కార్టులు న్నవారు సైతంవేరే ద్రువపత్రాలు తేలక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఆకారణంగా కూడా చాలా మంచికిట్లు కాలేకపోతున్నారు ఇప్పుడీ కేంద్రం కుటుంబే అంటున్నాయి విషక్కలు. బీపోర్ అయ్యుక అసోం, బెంగాల్, కేరళ, తమిళనాడు ఎన్నికలు రాబోతున్నాయి. ఈ 'సర్కర్' కొరదాను ఆ రాష్ట్రాల్లో కూడా ఇసి ప్రయోగిస్తుంది కనుక ఇప్పుడీ నుంచే గణం మొదలు పెడితే ఎన్నికల ముందు సమస్యలేద్దగుండా ఉంటాయి. ముందు బీపోర్ ఎలా గడిక్కుతున్నదో చూడాలి. ●

మెరువులు వ్యాపించాలన్ను
అసుంకల ఆంక్షలు, దేశంలో
పెరుగుతున్న జీవన వ్యయం, ధరల
పెరుగుదల, నగదు కొరత వంటి

సంక్లిష్టభాషు, సవాళ్లకు ఎదురీత!

గన్ని మోహన్

మారిన పలసల్పలై జ్వాబు చెప్పాల్సి అదేనని
 ఆయన పట్టబడుతున్నారు. అయితే ఎన్నికల్లో
 శాసనీసీటో పార్టీ కేవలం పదినుంచి 15కి మించి
 సీట్లు సాధించవేడన్న స్వేచ్ఛలున్నా ప్రధాని
 జపిభాకు ఈ స్థానాలు కూడా కొంత విఘ్నాతం
 కలిగించేవే. ఎల్లిపీ సంకీర్ణలో సీట్లు సంఖ్య తగితే
 జపిభా తన పట్టవిరాసించుకునేడుకు మరిన్ని
 అస్తాలు పర్యాగించాల్సి ఉంటుంది. ప్రతిపక్ష
 పార్టీలతో కొన్ని రాజీస్యాతాలకు దిగాల్సి ఉం
 టుంది. అలా కని పక్షంలో జపిభా పదవినుంచి
 దిసిసోదే ముప్పు తప్పదని మేధావులుఅంచనా
 వేస్తున్నారు. అదే జరిగితే జపాన్ లో మల్లీ రాజ
 కీయ సంక్లోబం ఉధృత రూపం డాలుస్తుంది.
 పీటన్నింటిని పక్షున పెడితే అమెరికా వచ్చే
 ఆగస్టు కాకటినుంచి 25 శాతం సునకాలు వేస్తూ
 మని ప్రకటించింది. సునకాలను అభిగమించేం
 దుకు అత్యవసరంగా అమెరికా, జపాన్ ఆర్థిక
 మంత్రులు చర్చలకు దిగారు. చర్చల అనంతరం
 ఒక మంచి డీల్ కుదిరిందని అమెరికా ఆర్థిక
 మంత్రి బెస్పెంట వెల్డిడించడంతో అభికార
 కూటమికి కొంత ఊరట లభించింది. పరస్పరం
 ప్రయోజనారీ అయిన ఆర్థిక ఐప్పందం జపాన్
 అమెరికాల మధ్య సాసుకాలం అవుతున్నదని
 అమెరికా ఆర్థికమంత్రి స్వయంగా ప్రకటించడం
 తో ఎగువసభ ఎన్నికల పరంగా ప్రధాని పిగేరు
 జపిభాకు కొండంత బలం చేచూరినట్లుయింది.
 ఆసియా బండం మొత్తం జిడిపలో 10.89
 శాతం వాటాతో ఉన్న జపాన్ జనాభా 12.31
 కోట్లమంది మాత్రమే. అయితే కూడా మేధావు
 లకు కొదవలేదు. శాస్త్రసాంచేతిక రంగాల్లో నిపు
 ణలకు కొదవలేదు. ప్రపంచ వ్యాపారంగా 11వ
 ప్రభావమంత్రమైన దేశం అయిన జపాన్ లో
 మొత్తం జనాభాలో 93.1 శాతం పట్టల ప్రొంతా
 ల్లోనే జీవిస్తారు. ఆర్థికవ్యాధిలో ఒకప్పుడు చైనా
 తో పోటీపడిన ఈ దేశం ఇప్పుడు విఫిర్న సంక్లో
 భాలతో సత్తుమతం అపుతోంది. ఈ సహకర
 నుంచి ప్రస్తుత ప్రధాని జపిభా బుయటపడిఆర్థిక
 వ్యవస్థను ఎలా గాడిన పడతారన్నదే ఇప్పుడు
 విశియల్ని డౌర ప్రశ్నలూ నిరీచింది. ●

బనకచర్చ ప్రాజెక్టుపై వివాదం ఎందుకు!

తెలుగు రాష్ట్రాల మధ్య పోలవరం బనకచర్ల లింక్ ప్రాజెక్టు క్షీ వివాదం రెండు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు స్పష్టి. అందు ప్రదేశ ప్రభుత్వాను ప్రకటించిన ప్రాజెక్టు డిజైన్ దృష్టి అది ఉపయోగం లేనిది. ఉపయోగంలేని ప్రాజెక్టు గురించి వివాదం ఎందుకు. ఏపీ ప్రభుత్వాను పంచిన బనకచర్ల ప్రాజెక్టు ప్రతిపాదనను కేంద్ర పర్యావరణ నిపుణులు కమిటీ వెనక్కి పంపింది. కేంద్ర జల సంఘం అనుమతి తీసుకొపొపటమే అందుకు కారణం. పోలవరం బనకచర్ల ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి దీపీఆర్ (ప్రాజెక్టు సమగ్ర రూపం) ప్రతిపాదన రూపకల్పన అనుమతి కోరుతూ ఏపీ ప్రభుత్వం తరువస్తుప్రాప్తి దెల్హీ చీఫ్ ఇంజనీర్ మే 22న కేంద్ర జల సంఘంపు ప్రాథమిక నిషేధికను సమర్పించారు. దీనిపై పోలవరం ప్రాజెక్టు అధారించి (పీఎపీ) అభిప్రాయాన్ని కేంద్ర జలసంఘం కోరింది. దీనిపై కీపిఎపీ ఈ ప్రాజెక్టుకు సీరు ఇవ్వటం సాధ్యం కాదని తెల్పిపెచ్చింది. పోలవరం జలాశయంలో 41.15 మీటర్ల ఎత్తువరకే నీటి నిల్వతో ప్రాజెక్టు హూర్తి చేయటానికి కేంద్ర మంత్రి మండలి ఆమాదించిని, ప్రాజెక్టు సీరుదాని ఆయకట్టు భూములకే సరిపోదని, అలాంటపుగు బనకచర్లకు సీరు ఇప్పటం ఎలా సాధ్యమని కీపిఎపీ దైరెక్టర్ మన్నా జీ ఉపాధ్యాయ కేంద్ర జల శక్తి లేఖ ప్రాశారు. 45.72 మీటర్ల ఎత్తున నీటిని నిల్వ చేసేసారే పోలవరాన్ని హూర్తి చేశాకి పోలవరం బనకచర్ల ఆలోచన చేయవచ్చని స్పష్టం చేశారు. అనలు ఈ ప్రాజెక్టు పోలవరంలో భాగం కాదని పోర్చున్నారు. పోలవరం బనకచర్ల ప్రాజెక్టుతో తన అభిప్రాయాన్ని పోలవరం అధారించే చెప్పిన తర్వాత కూడా కేంద్ర జలశక్తి మంత్రి సీఆర్ పాటిల్ ఈ ప్రాజెక్టు గురించి చెప్పించానికి కెందు రాష్ట్రాల ముఖ్యమంతులను ఎందుకు పిలపాలి. ఇరువురు ముఖ్యమంతులు సమావేశానికి తెల్తె విపయమై చేసిన విరుద్ధమైన ప్రకటనలుత్తె చర్చలు సాగి చివరంకి ముఖ్యమంతులు ఇద్దరూ కేంద్ర మంత్రి పష్టక పోవటం, పైకి మాత్రమే ఇద్దరి మధ్య వివాదమని తేలికి సమావేశం తర్వాత విలేకరులు బనకచర్ల ప్రాజెక్టు విషయాల అడగగా, దానిపై చచ్చి జరగలేదని, ఎజంటాలో లేని దగురించి మాటల్లాడానికి ఏముందని, ప్రాజెక్టు కడతామని ప్రస్తావిస్తే గదా, మేము ఆపమని అభ్యంతరం చెప్పేడని తెలింగాం ముఖ్యమంత్రి రేవంత్ రెడ్డి అన్నారు. అదే ర 7.27 గంటలకు కేంద్ర జల శక్తి శాఖ విదురుల చేసిన న్యూసమాచార ప్రకటనలో బనకచర్ల ప్రస్తావనే లేదు. ఏపీ వసరుల మంత్రి నిమ్మల రామ నాయుడు బనకచర్లపై జిరిగించని బనకచర్లపై నిపుణులతో కూడిన సాకెతిక కమిటీ వేస్తామని ప్రకటించాడు. ముఖ్యమంత్రి రేవంతర ఏపి జల వసరుల మంత్రి ప్రకటనలు పరస్పర విరుద్ధం ఉండటంతో గంధగోళానికి, అనుమానాలకు అవకాశం ఏర్పడింది. దీనిపై కెందు రాష్ట్రాల్లో అధికార, ప్రతిపక్షానికి మధ్య విమర్శలు, ప్రతి విమర్శలు కొనసాగుతున్నాయి. పోలవరం బనకచర్ల పై జలగుతున్న రాష్ట్రాల మంత్రాల ఏన్వీల్లో చేసిన వాగ్గానాలు అమలు జరవడంలో కెందు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు విఫలం కావడంతో ప్రజల్లో తీవ్ర వ్యక్తిగత ఏర్పడింది. ఈ వ్యక్తిగతకును పక్కదారి పట్టించట పోలవరం బనకచర్ల ప్రాజెక్టును ముందుకు తెచ్చి కెందు రాష్ట్రాల ప్రస్తల మధ్య వివాదం స్పష్టిస్తున్నారు. స్వాతంత్యం వచ్చిన దగ్గర నుంచి కెంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల నేనీటి రంగ విధానాలు భైతాంగ ప్రయోజనాలకు ప్రాధాన్య ఇవ్వేదు. ఏపిలో జల వసరుల పుష్టిలంగా ఉన్నావా వ్యవసాయానికి మల్టీపండంలో రాష్ట్ర పోలవరులు విఫలవయారు. చిన్న, మధ్య తరఫ్స ప్రాజెక్టుల నిర్మాణాంశము కొద్ది భారీ ప్రాజెక్టుల పైపు మెగ్గు చూపారు. భిలితంగా సాగు నీటి సమస్య కొనసాగుతుంది. త్రైతుల అందోళన

An aerial photograph of the Bhadravathi Dam, a large concrete gravity dam across the Bhadra River. The dam features a long wall with numerous vertical piers. Behind the dam, a large reservoir is visible, with green fields and hills in the background under a clear sky.

కుట్టించింది. ఈ ప్రాజెక్టుకోసం 54 వేల ఎకరాల భూ నీసుకరణ అవసరమని పేర్కొంది. వరద నీటిని ఉపయోగించుకోవటానికి ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేస్తున్నట్లు వంద్రభాబు పథుత్వం అంపే, ప్రాజెక్టు వల్ల తీవ్ర నష్టం జరుగుతుంది, ప్రాజెక్టు త్రిపాదన విరమించుకోవాలని తెలంగాణ ప్రభుత్వం అంటున్నది. ఈ ప్రాజెక్టును నీటిపారుడల అధికారులు మాదు దశలూగా విభజించారు. మొదటి రశలో పోలవరం మండి తాడిపూడి వరద కాలువ ద్వారా 175 కిలోమీటర్ల వరకు 18 వేల కూడాసెక్కుల డెస్ట్రిక్ట్లో ప్రకాశం బ్యారేచ్ కు నీటిని విడుదల చేస్తారు. నీటిని 1,401 ఎకరాల భూమి వావాలి. ఈ మొదటి దశలోనం 13,800 కోట్లు ఖర్చు వీచాలి. రెండవ దశలో ప్రకాశం బ్యారేచ్ నుండి బొల్లా వర్ధి రిజర్వాయర్ వరకు 23 వేల కూడాసెక్కుల నీటిని తరువాతిస్తారు. ఇందుకు 83.40 కిలోమీటర్ల మేర ఓపెన్ కెనాల్ నిర్మించి, 12.05 కిలోమీటర్ల షైఫ్ట్ లైన్స్, ఆరు లీస్ట్లు నిర్మించాలి. మూడవ దశలో బొల్లాపల్లి రిజర్వాయర్ నుండి బన వచ్చ రెగ్యులేటర్ 23 వేల కూడాసెక్కుల నీటి విడుదలతో నీటిని తరలిస్తారు. ఇందుకోసం 109.80 కిలోమీటర్ల మేర ఓపెన్ కెనాల్ నిర్మించాలి. మూడో దశ చాలా కీప్పుమైనదిగా సాగు నీటి రంగ నిపుణులు చెబుతున్నారు. నల్కమడ పులు ల అభయార్థులో 34 కిలోమీటర్ల మేర సారంగంతప్పాలి. 2005లో ప్రారంభించిన వెలుగొండ ప్రాజెక్టు రెండు సారం గాల తప్పకం పనులు నిర్మించిన నదుస్తూ ఇప్పటికీ పూర్తి కాలేదు. ఈ అనుభవరీత్యా నల్కమడలో తప్పాల్చి నడ్డా అత్యంత కీప్పుమైన సారంగం ఎప్పటికీ పూర్తి చేస్తారో చెప్పాలి. ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో 59 ప్రాజెక్టులు నిర్మించున్నాయి. దశబ్దాలు గడుస్తున్నా వీటి నిర్మాణం పూర్తి కాలేదు. నీటులు కేటాయిస్తే తక్కువ వ్యయంతో అనేక ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేయవచ్చు. ముఖ్యంగా వెలగొండ ప్రాజెక్టు, వందచార

పురగరం బ్రాచికల్యా, చింతలుహృదాయి ఎత్తిపోతల పదకం, అమ్మావతి తీర్టుసాగరం, సోమశిల స్వర్ణ ముఖి లింక్, గాలేరు గరగి ప్రాజెష్టు శోలిదశ, రెండవ దశ, హంగ్రెనీసి తోలిదశ, రంగ్రామ ప్రాంతంలో వరికలపూడి సెల పథకం, ఈ పథకా నీస్తి రూ. 20 వేల కోట్లలో పూర్తి చేయవచ్చు. 50 నుండి మార్కు. 100 కోట్ల ఖర్చుతో ఇంకాలోక ప్రాజెక్టులు పూర్తి అప్పాయి. ఇవన్నీ పూర్తిచేస్తే సాగునీచి నమస్క దాదాపు వరి ప్రోజెక్టురం అయినట్లే. రూ. 20 వేలకోట్లలో ఖర్చు చేసి పైన లోన్చిన్న ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేయకుండా, 81 వేల కోట్లతో పథమొజనం లేని పోలవరం బనకచ్చ లింక్ ప్రాజెక్టును ముందుకు తేపటం ఎందుకు. ఇలాంటి విధానాల వల్లసాగు ఉటి సమస్య ఇంకా సుదీర్చ కాలం కొనసాగుతుంది. సాగు పెరు ప్రశ్నారకమైన ఈ ప్రాజెక్టు కోసం దాదాపు 82 వేల కోట్ల ఖర్చు చేయటం సరైన విధానంకాదు. ఒక వేల పోల రంగ బనకచ్చ ప్రాజెక్టుమొదలు పెట్టినా, రూపొందించిన రాని డిస్ట్రిబ్యూషన్లో అదిపూర్తి కావటానికి ఎన్ని సంవ త్రురు పూర్తి అయ్యేది చెప్పేలేదు. పూర్తిఅయ్యే నాటికి అనుమతి వ్యయంకన్నా రానివ్యయం ఎన్నోరెట్లు పెరుగుతుంది. ఏల కోట్ల జీబిలు మారుతాయి. ప్రాజెక్టు పేరుతో 54 వేల కరాలు తమ భూమయిలు దైత్యలు కోల్పోతారు. కూటమి పథపుత్రం ప్రకటించిన ఈ లింక్ ప్రాజెక్టువల్ల రెండుతెలుగు రాష్ట్రాలమధ్య గోదావరి జలలా వివాద ముందుకు వచ్చింది. రెండూ రాష్ట్రాల ప్రజల మధ్య వైపుమ్మాలు పెరిగే పరిశ్రేష్టలు ఏర్పడుతాయి. ప్రయోజనకరం కానీ బనకచ్చ లింక్ ప్రాజెక్ట్ ప్రతిపాదన విరమించాలని, తక్కువ ఖర్చుతో పూర్తి అయ్యే ప్రాజెక్టులను మంగూ పూర్తి చేసి, నిర్మాణంలో నున్న మిగిలిన ప్రాజెక్టులను కూడా పూర్తి చేసి, సాగు, తాగు పెరు అందించాలని యావర్యది ప్రజలు ఉధ్యమించాలి. ●

